

APAVU IZGATAVOTĀJA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Apavu izgatavotājs	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3.PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4.LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Apavu izgatavotājs veic apavu izgatavošanas darbus, t.sk. apavu virsu uzstiepšanas uz liestes darbus un kvalitātes pārbaudi, defektu novēršanu, marķēšanu un iepakojšanu. Apavu izgatavotājs individuāliem pasūtījumiem organizē apavu izgatavošanas procesu, t.sk. konsultē klientus un pieņem pasūtījumus. Apavu izgatavotājs strādā apavu izgatavošanas ateljē un ražotnēs pēc individuāla pasūtījuma vai izgatavojot plaša patēriņa apavus. Apavu izgatavotāja pienākumi un uzdevumi: 3.1. Darba vietas organizēšana: – nodrošināt apavu izgatavošanu individuāliem pasūtījumiem;– izvērtēt darba uzdevumu;– sagatavot darba vietu atbilstoši veicamajam darba uzdevumam;– veikt palīgmateriālu sagatavošanu atbilstoši darba uzdevumam;– veikt materiālu sagatavošanu atbilstoši darba uzdevumam. 3.2. Apavu izgatavošana: – izgatavot saistzoli atbilstoši liestes pēdas formai;– sagatavot apakšpurnus un kapes;– veikt virsas sagatavošanu un uzstiepšanu uz liestes;– veikt darba procesa kontroli;– sagatavot uzstiepto uz liestes virsu zoles piestiprināšanai;– sagatavot zoli piestiprināšanai pie virsas;– piestiprināt zoli un papēdi pie virsas. 3.3. Apavu apdares veikšana: – veikt zoles un papēža apstrādi;– noņemt apavus no liestes;– nostiprināt papēdi;– ievietot iekšzoli;– veikt apavu virsmu apdari atbilstoši darba uzdevumam;	

- pārbaudīt apavu kvalitāti;
- marķēt un iepakot apavus.

3.4. Darba drošības, higiēnas un vides aizsardzības noteikumu ievērošana:

- ievērot darba drošības, darba aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības prasības;
- rīkoties ekstremālās situācijās un sniegt pirmo palīdzību;
- ievērot vides aizsardzības prasības.

3.5. Uzņēmuma darbības pamatprincipu ievērošana un īstenošana:

- ievērot darba tiesisko attiecību normas;
- veikt savus uzdevumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem;
- pielietot matemātikas pamatprincipus profesionālajā darbībā;
- strādāt individuāli un sadarboties ar darba kolēģiem;
- ievērot ētikas normas, efektīvas komunikācijas, uzvedības un saskarsmes principus;
- lietot valsts valodu;
- lietot vismaz vienu svešvalodu;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Nodrošināt apavu izgatavošanu individuāliem pasūtījumiem.	Konsultēt klientu par apavu izgatavošanu individuālajam pasūtījumam. Izvēlēties apavu modeli. Noņemt mērus atbilstoši pasūtījumam Aprēķināt individuālo apavu izgatavošanas cenu. Noformēt pasūtījumu. Pārveidot liesti atbilstoši pēdas izmēram.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apavu modelēšanas un konstruēšanas pamati. Pasūtījuma noformēšanas prasības. Apavu modes tendences. <u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu klasifikācijas veidi. Apavu izgatavošanas materiālu izmaksu veidošanās principi. Grafisko zīmējumu klasifikācija un to pielietojums. Mēru noņemšanas tehnika. Kājas anatomiskā uzbūve un īpatnības. Kāju defektu veidi. Pēdu biomehānika un slodžu aprēķināšanas veidi. Pēdu mērīšanas metodes un apavu izmēru klasifikācija. Liestes pārveidošanas tehnoloģijas.	Spēja efektīvi organizēt apavu izgatavošanas procesu, konsultējot klientus par labāko risinājumu individuālu apavu izgatavošanā.	4. LKI
				Spēja pārveidot liesti atbilstoši pēdas izmēram.	4. LKI
4.2.	Izvērtēt darba uzdevumu.	Lasīt darba uzdevuma pavaddokumentus. Aizpildīt darba uzdevuma pavaddokumentus. Analizēt darba uzdevuma pavaddokumentus. Lasīt liestes kopiju uz papīra. Analizēt konkrētā darba uzdevuma konstruktīvo risinājumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu izgatavošanas tehniskā terminoloģija. Apavu izgatavošanas posmi. Dokumentēšanas prasības.	Spēja precīzi izvērtēt doto darba uzdevumu, izmantojot un analizējot atbilstošos pavaddokumentus.	4. LKI

4.3.	Sagatavot darba vietu atbilstoši veicamajam darba uzdevumam.	Izvēlēties darba drošībai un higiēnai atbilstošu darba apģērbu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ergonomikas pamati. <u>Lietošanas līmenī:</u> Higiēnas prasības darba vietas sagatavošanā. Apavu izgatavošanas aprīkojums un instrumenti. Instrumentu izvēles principi un pielietojums. Apavu izgatavošanas iekārtu darbības pamatprincipi un tehniskie noteikumi.	Spēja sagatavot darba vietu atbilstoši darba drošības prasībām un darba uzdevumam.	4. LKI
		Izvēlēties darba instrumentus un iekārtas.			
4.4.	Veikt palīgmateriālu sagatavošanu atbilstoši darba uzdevumam.	Izvēlēties palīgmateriālus atbilstoši tehnoloģiskajam procesam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu izgatavošanas palīgmateriālu veidi un to pielietošanas principi. Apavu detaļu veidi. Apavu izgatavošanas palīgmateriālu daudzuma aprēķināšana. Apavu izgatavošanas materiālu racionāla izmantošana.	Spēja izvēlēties un sagatavot palīgmateriālus atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, ņemot vērā palīgmateriālu fiziskās un ķīmiskās īpašības, kā arī veikt aprēķinus.	4. LKI
		Aprēķināt nepieciešamo palīgmateriālu daudzumu.			
4.5.	Veikt materiālu sagatavošanu atbilstoši darba uzdevumam.	Izvēlēties materiālu komplektāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apavu izgatavošanas materiālu ražošanas principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu izgatavošanas materiālu veidi un to īpašības. Apavu izgatavošanas materiālu pielietošanas principi. Apavu izgatavošanas materiālu fiziskās un mehāniskās īpašības. Materiālu aprēķināšanas un komplektācijas principi.	Spēja vizuāli novērtēt materiālu komplektācijas kvalitāti un sagatavot materiālus atbilstoši darba uzdevumam, veicot nepieciešamos aprēķinus.	4. LKI
		Pārbaudīt sagatavoto materiālu komplektāciju.			
		Vizuāli novērtēt materiālu kvalitāti.			
		Aprēķināt nepieciešamo materiālu daudzumu.			
4.6.	Izgatavot saistzoli atbilstoši liestes pēdas formai.	Izvēlēties saistzoļu izgatavošanas tehnoloģiju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu saistzoļu izgatavošanas tehnoloģijas un to prasības.	Spēja izgatavot saistzoli atbilstoši liestes pēdas formai, pielietojot dažādas apavu saistzoļu izgatavošanas tehnoloģijas	4. LKI
		Izvēlēties liesti atbilstoši pēdas			

		anatomiskajai uzbūvei.	Liestes izvēles principi.	atbilstoši darba uzdevumam.	
		Piestiprināt saistzoli pie liestes.			
		Izvēlēties supinātoru.			
		Piestiprināt supinātoru pie saistzoles.			
		Nostiprināt saistzoles tiltiņa daļu ar atbilstošu materiālu.			
		Apstrādāt saistzoli atbilstoši liestes pēdas formai.			
4.7.	Sagatavot apakšpurnus un kapes.	Izvēlēties atbilstošu apakšpurna un kapes izmēru un formu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apakšpurna un kapes veidi un apstrāde. Apakšpurna piegriešanas pamati. Apakšpurna izvēles principi.	Spēja precīzi sagatavot atbilstošu izmēru un formu apakšpurnam un kapei, un veikt to apstrādi.	4. LKI
		Piegriezt atbilstošu apakšpurna un kapes izmēru un formu.			
		Veikt apakšpurna un kapes apstrādi.			
4.8.	Veikt virsas sagatavošanu un uzstiepšanu uz liestes.	Veikt virsas mitrināšanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Liestes sagatavošana pēc noņemtā mēra. Virsas uzstiepšanas tehnoloģiskie procesi un secība.	Spēja sagatavot un veikt virsas uzstiepšanu uz liestes atbilstoši darba uzdevumam, pielietojot virsas uzstiepšanas tehnoloģiskos procesus un ievērojot to secību.	4. LKI
		Ievietot kapes virsas kapes kabatā.			
		Nostiprināt apakšpurnu.			
		Uzstiept virsas uz liestes.			
4.9.	Veikt darba procesa kontroli.	Veikt apavu laikošanu individualizēta pasūtījuma gadījumā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu laikošanas metodes. Apavu izmēru korekcijas veidi.	Spēja veikt darba procesa pārbaudi un nepieciešamās korekcijas, lai nodrošinātu rezultāta atbilstību pasūtījumam un darba uzdevumam.	4. LKI
		Veikt liestes apjoma korekciju.			
4.10.	Sagatavot uzstiepto uz liestes virsu zoles piestiprināšanai	Izņemt saistzoles un virsas pagaidu stiprinājumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Virsu zoles piestiprināšanas paņēmieni. Līmes veidi atbilstoši sastiprināmajiem materiāliem. Līmes konsistences izvēles principi un	Spēja sagatavot uzstiepto uz liestes virsu zoles piestiprināšanai, pielietojot atbilstošus virsu zoles piestiprināšanas paņēmienus un izmantojot piemērotāko līmi pareizajā konsistencē.	4. LKI
		Ievietot pildījumu uzstieptās virsas apakšdaļas izlīdzināšanai.			

		Veikt virsas uzstiepjāmās pārmales apstrādi.	pielietošanas specifika.		
		Izvēlēties līmes konsistenci atbilstoši materiālam.			
		Uzklāt līmi vienmērīgā, plānā slānī.			
4.11.	Sagatavot zoli piestiprināšanai pie virsas.	Piegriezt izvēlēto zoles materiālu atbilstoši liestes pēdas formai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zoles piegriešanas metodes. Virsmas piestiprināšanas principi.		
		Slīpēt zoles piestiprināmo virsmu.			
		Uzklāt līmi atbilstoši zoles materiālam.			
4.12.	Piestiprināt zoli un papēdi pie virsas.	Aktivizēt ar līmi noklātās virsmas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zoles un papēžu piestiprināšanas veidi.	Spēja sagatavot virsmu un piestiprināt zoli un papēdi pie virsas, pielietojot atbilstošu zoles un papēžu piestiprināšanas veidu.	4. LKI
		Veikt zoles un virsas sastiprināšanu.			
		Sagatavot zoles virsmu papēža piestiprināšanai.			
		Sagatavot papēdi piestiprināšanai pie zoles.			
		Piestiprināt papēdi pie zoles.			
4.13.	Veikt zoles un papēža apstrādi.	Izvēlēties zoles un papēža apstrādes paņēmieni atbilstoši darba uzdevumam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zoles un papēža apstrādes paņēmieni. Zoles un papēža apstrādes paņēmieni izvēles principi.	Spēja veikt zoles un papēža apstrādi, slīpējot, frēzējot, pulējot un krāsojot atbilstoši darba uzdevumam.	4. LKI
		Slīpēt vai frēzēt zoles un papēža malu.		Spēja izvēlēties pareizo zoles un papēža apstrādes paņēmieni.	4. LKI
		Krāsot noslīpēto malu atbilstoši darba uzdevumam.			
		Pulēt noslīpēto malu.			
4.14.	Noņemt apavus no liestes.	Sagatavot apavus noņemšanai no liestes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apavu aizdares veidi.	Spēja noņemt apavu no liestes, pielietojot atbilstošu apavu noņemšanas no liestes paņēmieni un atbrīvojot apavu	4. LKI
		Atbrīvot apavu aizdares (šņores,			

		rāvējslēdzēji, sprādzes).	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu noņemšanas no liestes paņēmieni.	aizdares.	
4.15.	Nostiprināt papēdi.	Izvēlēties stiprinājumu palīgmateriālus. Piestiprināt papēdi pie apava.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Stiprinājumu palīgmateriālu izvēles principi. Papēžu stiprināšanas metodes.	Spēja nostiprināt papēdi, izvēloties atbilstošus stiprinājumu palīgmateriālus un pielietojot atbilstošo papēžu stiprināšanas metodi.	4. LKI
4.16.	Ievietot iekšzoli.	Pārbaudīt un izlīdzināt saistzoles virsmu. Ievietot papēža daļas paliktņi. Ielīmēt iekšzoli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Iekšzoles stiprināšanas prasības.	Spēja sagatavot apavu saistzoli un ielīmēt iekšzoli, ievērojot iekšzoles stiprināšanas prasības.	4. LKI
4.17.	Veikt apavu virsmu apdari atbilstoši darba uzdevumam.	Retušēt apavu virsmu. Pulēt apavu virsmu. Apretēt apavu virsmu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu apdares veidi un materiāli.	Spēja veikt apavu virsmu apstrādi atbilstoši darba uzdevumam, pielietojot noteikto apavu apdares veidu un piemērotākos materiālus.	4. LKI
4.18.	Pārbaudīt apavu kvalitāti.	Pārbaudīt kroku un izciļņu neesamību apavu iekšpusē. Pārbaudīt virsmas defektu neesamību. Pārbaudīt zoles un papēžu stiprinājumu kvalitāti. Novērtēt apavu parametru vizuālo saderību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Defektu rašanās iemesli. <u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu kvalitātes prasības. Apavu kopšanas līdzekļi. Defektu novēršanas metodes.	Spēja pārbaudīt un novērtēt apavu izgatavošanas kvalitāti atbilstoši apavu kvalitātes prasībām un darba uzdevumam.	4. LKI
4.19.	Marķēt un iepakot apavus.	Marķēt apavus atbilstoši izmēram un materiāliem. Izvēlēties iepakojumu atbilstoši apavu izmēram un veidam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Apavu iepakojuma veidi. Apavu marķēšanas veidi.	Spēja marķēt un iepakot apavus atbilstoši apavu izmēram un veidam, novērtējot nepieciešamo marķēšanas veidu un iepakojumu.	4. LKI

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)		
5.1.	Ievērot darba drošības, darba aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības prasības.	Pielietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes. Darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības, dabas un vides aizsardzības normatīvie akti. <u>Izpratnes līmenī:</u> Aizsardzības pasākumi darba vides gaisa temperatūras, trokšņa, vibrāciju un putekļu līmeņa kaitīgās ietekmes uz veselību mazināšanā. Ergonomikas principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba drošības un aizsardzības prasības. Tehnoloģisko iekārtu un aprīkojuma ekspluatācijas noteikumi. Sprādzienbīstamas iekārtas un to ekspluatācijas noteikumi. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums. Elektrodrošības pamati. Ķīmisko vielu ietekme uz cilvēka veselību un riska faktoru mazināšanas metodes.	Spēja atbildīgi veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības.	4. LKI	
		Droši ekspluatēt tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojumu.		Spēja noteikt darba vides apstākļu kaitīgo ietekmi uz veselību.	4. LKI	
		Organizēt savu darbavietu atbilstoši darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasībām un ietekmei uz veselību.				
5.2.	Rīkoties ekstremālās situācijās un sniegt pirmo palīdzību.	Sniegt pirmo palīdzību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Elektrodrošības pamati un ugunsdrošība. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja atbildīgi rīkoties ekstremālās situācijās un sniegt pirmo palīdzību.	3.LKI	
		Lietot evakuācijas plānu.				
		Rīkoties ugunsgrēka gadījumā saskaņā ar noteikto kārtību.				

		Pazīt drošības signālus un zīmes.	Pirmās palīdzības sniegšana. Drošības signāli un zīmes.		
5.3.	Ievērot vides aizsardzības prasības.	Strādāt videi draudzīgi. Racionāli izmantot resursus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Vidi piesārņojošo darbību kategorijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba vides parametri. Ķīmisko līdzekļu drošs pielietojums.	Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot vides aizsardzības prasības, racionāli izmantojot resursus.	3.LKI
5.4.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Ievērot darba likumdošanas prasības. Ievērot uzņēmuma darba iekšējās kārtības noteikumus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba tiesiskās attiecības. Latvijas Republikas Satversmē ietvertās normas tiesiskas un pilsoniskas sabiedrības kontekstā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība. Darba tiesību pamatjautājumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba līguma un koplīguma sastāvs.	Spēja ievērot uzņēmuma darba iekšējās kārtības noteikumus un nodibināt darba tiesiskās attiecības.	4. LKI
5.5.	Veikt savus uzdevumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem.	Ievērot vadības norādījumus un noteiktos termiņus. Sagatavot pēc parauga dokumentus, izmantojot lietojumprogrammas. Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas. Atbildīgi apmainīties ar informāciju.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas sistēmu drošība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanā. Rēķināšana. Mērvienības un formas. Matemātiskā terminoloģija. Matemātikas metodes un instrumenti.	Spēja plānot un sekot līdzi darba izpildes termiņiem un kvalitātei, sabalansējot darbu apjomu, laiku un resursus.	4. LKI

5.6.	Pielietot matemātikas pamatprincipus profesionālajā darbībā.	Lietot matemātikas pamatprincipus un paņēmienus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Rēķināšana. Mērvienības un formas. Matemātiskā terminoloģija. Matemātikas metodes un instrumenti.	Spēja piemērot matemātisko domāšanu, modelējot darba situācijas un plānojot apavu izgatavošanas darba uzdevuma izpildi.	4. LKI
5.7.	Strādāt individuāli un sadarboties ar darba kolēģiem.	Sadarboties komandā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi. Saskarsmes psiholoģija un ētika. Sadarbības veicināšanas principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pozitīvas saskarsmes paņēmieni. Laika plānošanas paņēmieni.	Spēja veidot mijiedarbību ar citiem cilvēkiem.	4. LKI
		Apzināties savu atbildību kopējā uzdevuma veikšanā.		Spēja patstāvīgi plānot laiku, veicot uzdevumu individuāli vai komandā.	4. LKI
		Personīgi iesaistīties jaunu ideju radīšanā, izrādot iniciatīvu.		Spēja efektīvi iesaistīties komandas darbā un sekmīgi sadarboties darba kolektīvā	4. LKI
		Sadarboties dažādās vidēs.			
		Kritiski un radoši domāt.			
		Risināt konfliktsituācijas.			
		Strādāt individuāli.			
		Plānot darba uzdevuma izpildes secību.			
		Atbildēt par sava darba rezultātu.			
		Analizēt savu rīcību un darba rezultātus.			
Argumentēt savu viedokli.					
5.8.	Ievērot ētikas normas, efektīvas komunikācijas, uzvedības un saskarsmes principus.	Piemērot ētikas normas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Klientu apkalpošanas principi individualizēta pasūtījuma gadījumā. Ētikas normas.	Spēja efektīvi komunicēt ievērojot ētikas normas, uzvedības un saskarsmes principus.	3. LKI
		Izmantot uzvedības un saskarsmes likumsakarības.			
		Efektīvi komunicēt darba procesā.			

			Komunikācijas metodes.		
5.9.	Lietot valsts valodu.	Sazināties valsts valodā. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valoda. Profesionālā terminoloģija.	Spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski valsts valodā, lietot profesionālo terminoloģiju darba uzdevumu izpildē.	4. LKI
5.10.	Lietot vienu svešvalodu.	Sazināties mutiski un rakstiski svešvalodā. Lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Starpkultūru mijiedarbība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvaloda. Profesionālā terminoloģija.	Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.	4.LKI
5.11.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Izvērtēt profesionālo pieredzi un pielietot kolēģu pozitīvo darba pieredzi. Sekot aktualitātēm nozarē un orientēties informācijas iegūšanas avotos par nozarē notiekošo. Novērtēt savas profesionālās darbības izaugsmes iespējas. Apgūt jaunu pieredzi atbilstoši darba tirgus vajadzībām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darbinieka motivēšanas nozīme darba kvalitātes paaugstināšanā. Lēmumu pieņemšanas principi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme. Mācīšanās stratēģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pašvērtējuma principi.	Spēja pieņemt pamatotus lēmumus par savas karjeras plānošanu izvēlētajā profesionālajā jomā.	4. LKI
5.12.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar pašiniciatīvu un iesaisti uzņēmējdarbībā individuāla pasūtījuma gadījumā.	Personīgi iesaistīties jaunu ideju radīšanā, izrādot iniciatīvu. Noteikt darbu prioritātes. Plānot uzdevumu izpildi pēc to prioritātēm. Efektīvi plānot resursus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Uzņēmējdarbību regulējošie normatīvie akti. <u>Izpratnes līmenī:</u> Ekonomiskie resursi un ekonomikas pamatproblēmas. Komercedarbības veidi.	Spēja radīt jaunas idejas efektīvai darba veikšanai. Spēja pieņemt pamatotus lēmumus konkrētās situācijās savas profesionālās darbības jomā.	4. LKI 4. LKI

		Izvērtēt ekonomiskos riskus.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
		Pieņemt lēmumus par problēmu risinājumu konkrētās situācijās.	Mērķu izvirzīšanas un lēmumu pieņemšanas metodes. Darbu secības plānošana. Darbu izpildes grafiku sastādīšanas principi. Tirgzinības pamati.		

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Profesijas standarta izstrādes darba grupa: – Ivars Burakēvičs – eksperts, Latvijas amatniecības kamera, kurpnieku biedrības vadītājs; – Olga Vellere – eksperte, Latvijas Neatkarīgo ekspertu asociācija (LNEA), apavu un ādas izstrādājumu eksperts; – Uldis Volkovs – eksperts, Smiltenes tehnikums, profesionālo mācību priekšmetu skolotājs; – Sanita Avotiņa – eksperte, SIA “WIMS” apavu ražošanas uzņēmuma dibinātāja, izpilddirektore un dizainere; – Viktors Veļičko – eksperts, SIA “WIMS” apavu izgatavotājs; – Inguna Siņica – moderatore, Latvijas Meža nozares arodbiedrības priekšsēdētāja vietniece; – Paula Strode – moderatora asistente, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Metodiskais atbalsts: – Tatjana Daņilova – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	– Ieva Pļaviņa, Ekonomikas ministrijas Nozaru politikas departamenta vecākā eksperte; – Guntis Strazds, Viegglās rūpniecības uzņēmumu asociācijas prezidents; – Alise Maskaļova, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības profesiju standartu izstrādes projekta vadītāja; – Valda Krūmiņa, Rīgas Stila un modes tehnikuma pedagoģe; – Ilga Bidzāne, VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	10.05.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	23.05.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-